

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (fjärde avdelningen)
den 16 juli 1998 *

I mål T-72/97,

Proderec — Formação e Desenvolvimento de Recursos Humanos ACE, bolag bildat enligt portugisisk rätt, Almada (Portugal), företrätt av advokaten Manuel-Rodrigues, Lissabon, delgivningsadress: Rua Torcato José Clavine, 17 D, 1º Esq., Pragal, Almada, Portugal,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företräd av Maria Teresa Figueira och Knut Simonsson, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: rätts-tjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut C (96) 2554 och C (96) 2555 av den 9 december 1996 om minskning av två stöd från gemenskaperna som Europeiska socialfonden har beviljat,

meddelar

* Rättegångsspråk: portugisiska.

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden P. Lindh samt domarna K. Lenaerts och J. D. Cooke,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören B. Pastor,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 2 april 1998,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

- 1 Enligt artikel 1.2 a i rådets beslut 83/516/EEG av den 17 oktober 1983 om Europeiska socialfondens uppgifter (EGT L 289, s. 38; svensk specialutgåva, område 5, volym 4, s. 11, nedan kallat beslut 83/516) skall denna delta i finansieringen av verksamheter som rör yrkesutbildning och yrkesvägledning.
- 2 I artikel 1 rådets förordning (EEG) nr 2950/83 av den 17 oktober 1983 om tillämpning av beslut 83/516 (EGT L 289, s. 1, nedan kallad förordning nr 2950/83) anges de utgifter som kan vara föremål för stöd från Europeiska socialfonden (nedan kallad ESF).

- 3 När EFS bifaller en ansökan om finansiering medför detta, enligt artikel 5.1 i förordning nr 2950/83 att 50 procent av stödbeloppet betalas ut som förskott vid den i förväg bestämda tidpunkten för utbildningsverksamhetens början. Enligt punkt 4 i samma bestämmelse skall en begäran om slutlig utbetalning innehålla en detaljerad rapport om verksamhetens innehåll och resultat samt finansiella aspekter av densamma. Den berörda medlemsstaten skall intyga att uppgifterna i begäran är faktiskt och räkenskapsmässigt riktiga.

- 4 Enligt artikel 6.1 i förordning nr 2950/83 kan kommissionen, när Europeiska socialfondens stöd inte har använts i enlighet med de villkor som angetts i beslutet om godkännande, innehålla, minska eller dra in detta stöd efter att ha gett den berörda medlemsstaten möjlighet att yttra sig. I artikel 6.2 föreskrivs att de belopp som har utbetalats och som inte har använts i enlighet med de villkor som angetts i beslutet om godkännande skall krävas åter.

- 5 I artikel 7 i förordning nr 2950/83 föreskrivs om de förfaranden för kontroll på plats som kommissionen kan företa.

- 6 I artikel 6.1 i kommissionens beslut 83/673/EEG av den 22 december 1983 om förvaltningen av Europeiska socialfonden (EGT L 377, s. 1, svensk specialutgåva, område 5, volym 4, s. 15, nedan kallat beslut 83/673) preciseras att medlemsstaternas ansökningar om utbetalningar måste nå kommissionen inom 10 månader från den dag då den berörda åtgärden slutförts. I artikel 6.2 föreskrivs att förskott måste betalas tillbaka när kostnaderna för åtgärden i fråga inte kan rättfärdigas inom tre månader efter det att den 10-månadersperiod som fastställs i punkt 1 gått ut. Slutligen föreskrivs i artikel 7 att om förvaltningen av en åtgärd för vilken stöd har beviljats är föremål för en undersökning på grund av misstänkta oegentligheter, skall medlemsstaten utan dröjsmål meddela kommissionen detta.

Bakgrund och förfarande

- 7 Den portugisiska avdelningen för frågor avseende Europeiska socialfonden (som faller under det portugisiska arbetsmarknads- och socialministeriet, nedan kallat DAFSE) inlämnade till ESF å Portugisiska republikens vägnar och till förmån för sökanden år 1988 två ansökningar om finansiellt stöd för räkenskapsåret 1988 angående dels ett projekt för yrkesutbildning för att förbereda unga portugiser för deras första anställning (ärende nummer 881311 P1), dels ett projekt för yrkesutbildning för en mer omfattande specialisering och omskolning med avseende på den ekonomiska krisen (ärende nummer 880249 P3).

- 8 Kommissionen godkände de två projekten i två beslut som meddelades sökanden genom DAFSE:s skrivelser av den 25 maj 1988. Med avseende på projekt nummer 881311 P1 fastställde beslutet stödbeloppet från ESF till 104 623 102 ESC och Republiken Portugal åtog sig att finansiera projektet med 85 600 720 ESC genom Orçamento da Segurança Social/Instituto de Gestão Financeira da Segurança Social (budget för social trygghet/Instituttet för finansiell förvaltning av social trygghet, nedan kallat OSS/IGFSS). Med avseende på projekt nummer 880249 P3 fastställde beslutet stödbeloppet från ESF till 60 851 922 ESC och Republiken Portugal åtog sig att finansiera projektet med 49 787 936 ESC, även här genom OSS/IGFSS.

- 9 Den 14 juli 1988 erhöll sökanden i enlighet med artikel 5.1 i förordning nr 2950/83 ett förskott om 50 procent av det stödbelopp som ESF hade beviljat samt av de belopp som beviljats genom OSS/IGFSS, det vill säga 52 311 551 ESC samt 42 800 360 ESC för ärende nummer 881311 P1 respektive 30 425 961 ESC samt 24 893 968 ESC för ärende nummer 880249 P3.

- 10 Efter att sökanden hade genomfört de två ifrågavarande projekten begärde denna att DAFSE skulle företa den slutliga utbetalningen av de stöd som hade beviljats.

- 11 DAFSE underrättade sökanden den 2 februari 1990 om att dennas begäran om slutlig utbetalning för ärende nummer 881311 P1 hade översänts till kommissionen efter det att ett intyg om att utgifterna var faktiskt och räkenskapsmässigt riktiga hade utfärdats den 30 oktober 1989, men att ett belopp om 6 491 845 ESC inte hade ansetts berättiga något stöd.
- 12 Sökanden begärde den 16 oktober 1991 att DAFSE skulle ange den dag då den slutliga utbetalningen av det stöd som hade beviljats för de två genomförda projekten skulle komma att ske. DAFSE svarade den 24 oktober 1991 att den väntade på en rapport och resultatet av en revision.
- 13 Då DAFSE inte delgav sökanden dessa två handlingar, väckte sökanden i enlighet med artikel 69 i lei do Processo dos Tribunais Administrativos nummer 262/85 av den 16 juli 1985 (lag om förfarandet vid förvaltningsdomstolarna, nedan kallad LPTA) talan mot portugisiska staten den 17 september 1993 för fastställelse av sin rätt till den slutliga utbetalningen av stödet. Denna talan avvisades med anledning av att det inte var portugisiska staten som var svarande, utan det organ som hade utfärdat rättsakten, i detta fall generaldirektören för DAFSE. Sökanden väckte således en motsvarande talan mot generaldirektören för DAFSE. Även denna andra talan avvisades, med anledning av att sökanden skulle ha väckt en talan om civilrättsligt ansvar mot portugisiska staten i enlighet med artikel 73 i LFFD och artikel 51.1 h i Estatuto do Tribunal Administrativo (stadga för förvaltningsdomstolarna).
- 14 DAFSE meddelade den 26 januari 1994 sökanden om resultaten av en kontroll som på dennas begäran hade utförts av Inspecção-Geral de Finanças (nedan kallat IGF). Sökanden ingav den 24 februari 1994 ett yttrande, vilket DAFSE den 16 maj 1994 bad sökanden förtydliga på vissa punkter, vilket sökanden gjorde den 26 maj 1994.
- 15 DAFSE delgav sökanden den 9 september 1994 de beslut som det hade fattat med anledning av begäran om slutlig utbetalning och begärde att sökanden inom

30 dagar skulle återbetala denna ett sammanlagt belopp om 62 856 998 ESC, det vill säga 29 052 034 ESC för ärende nummer 881311 P1 och 33 804 964 ESC för ärende nummer 880249 P3. Sökanden väckte den 10 oktober 1994 talan vid Tribunal Administrativo de Círculo de Lisboa mot denna begäran om återbetalning och angav bland annat att en eventuell skuld till DAFSE hade preskriberats.

- 16 DAFSE underrättade sökanden den 11 maj 1995 om att kommissionen hade godkänt begäran om slutlig utbetalning för ärende nummer 880249 P3, med hänvisning till det intyg som DAFSE hade utfärdat den 9 september 1994, vilken även omfattade ärende nummer 881311 P1 (se ovanstående punkt).
- 17 Sökanden begärde den 25 maj 1995 att DAFSE skulle sända denna ett intyg eller en vidimerad kopia av beslutet om godkännande av begäran om slutlig utbetalning för ärende nummer 880249 P3. Sökanden erhöll emellertid inte något svar på denna skrivelse.
- 18 Sökanden väckte genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 10 juli 1995 talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut att minska EFS:s två finansiella stöd vilket delgavs sökanden i DAFSE:s skrivelse av den 11 maj 1995 (mål T-145/95).
- 19 Den 9 december 1996 fattade kommissionen besluten C (96) 2554 och C (96) 2555 (nedan kallade de omtvistade besluten), för att avseende ärendena nummer 881311 P1 och 880249 P3 minska det stödbelopp som beviljats genom beslut C (88) 831/29,04,88.
- 20 I sin svarsinlägga i mål T-145/95, som inkom den 16 december 1996, förtydligade kommissionen att de omtvistade besluten, som är bifogade som bilaga till nämnda

inlaga, ersätter den rättsakt genom vilken kommissionen godkände begäran om slutlig utbetalning av det finansiella stödet som beviljats i ärendena nr 881311 P1 och 880249 P3, vilka definierades som kommissionens avräkningsnotor nummer 95001035 U och 95001037 W, enligt vilka det belopp som skulle återbetalas uppgick till 15 978 619 ESC respektive 18 592 730 ESC.

- 21 Kommissionen drog av dessa omständigheter slutsatsen att det inte längre fanns någon anledning att döma i saken.
- 22 Sökanden uppmanades genom skrivelse från förstainstansrättens kansli av den 10 januari 1997 att yttra sig angående detta påstående. Denna ingav yttrande den 4 februari 1997.
- 23 Förstainstansrätten ansåg (punkt 23) i beslut av den 28 maj 1997 i mål T-145/95, *Proderec mot kommissionen* (REG 1997, s. II-823) att kommissionen, genom att anta de omtvistade besluten hade genomfört ett tyst återkallande av den omtvistade rättsakten, eftersom den inte motsvarade de krav som ställs på motivering av ett beslut som innebär minskning av ett stöd från gemenskaperna som ursprungligen har beviljats. Den ansåg även (punkt 26) att återkallandet av den omtvistade rättsakten fick följder som är likvärdiga dem som följer av en ogiltigförklaring, utan att detta inskränkte sökandens rätt att ifrågasätta rättsenligheten av de omtvistade besluten genom att på nytt väcka talan. Förstainstansrätten drog slutsatsen (punkt 27—29) att det således inte fanns kvar något intresse för sökanden att få den omtvistade rättsakten ogiltigförklarad, eftersom denna talan inte längre hade något föremål och att det inte längre fanns någon anledning att döma i saken.
- 24 Den 28 januari 1997 delgav DAFSE sökanden de två omtvistade besluten genom två skrivelser som hade en identisk lydelse enligt följande:

”Med anledning av skrivelse nummer [5394 för ärende 881311 P1 respektive 5445 för ärende 880249 P3] av den 11.5.95 bifogats kopia av det formella beslut som Europeiska gemenskapernas kommission har fattat angående ärende [881311 P1 respektive 880249 P3]”.

- 25 Sökanden väckte förevarande talan om ogiltigförklaring av de omtvistade besluten genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 27 mars 1997.
- 26 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (fjärde avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet utan att vidta föregående åtgärder för bevisupptagning. Förstainstansrätten uppmanade emellertid sökanden, inom ramen för processledningen, att skriftligen besvara en fråga före förhandlingen, vilket sökanden gjorde inom den föreskrivna fristen.
- 27 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor under förhandlingen den 2 april 1998.

Parternas yrkanden

- 28 Sökanden har i sin ansökan yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara de omtvistade besluten, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

- 29 Sökanden har i repliken tillagt att frågan om att talan inte kan tas upp till sakprövning skall avvisas.

30 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— förklara att talan inte kan tas upp till sakprövning, eller

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

Parternas argument

31 Utan att formellt ta upp frågan om rättegångshinder i den mening som avses i artikel 114 i rättegångsreglerna har kommissionen i sin svarsinlaga uppgett att förevarande talan väcktes efter det att tidsfristen i artikel 173 femte stycket i EG-fördraget hade löpt ut. Den har angivit att sökanden erhöll kännedom om de omtvistade besluten då svarsinlagan i mål T-145/95 delgavs denna, det vill säga senast den 7 januari 1997, eftersom en kopia av nämnda beslut bifogades denna. Efter att ha konstaterat att förstainstansrättens kansli den 10 januari 1997 bad sökanden att yttra sig om huruvida det saknades anledning att döma i saken, har kommissionen dragit slutsatsen att det under alla omständigheter är fråga om den sista dag som kan tillämpas som utgångspunkt för tidsfristen för att väcka talan. Den har tillagt att eftersom det är fråga om beslut som inte är riktade till sökanden, är det inte den dag då DAFSE meddelade sökanden dessa beslut som skall beaktas, utan den dag då sökanden erhöll kännedom om dessa beslut, det vill säga i detta fall senast den 10 januari 1997. Då förevarande talan väcktes den 27 mars 1997 är den uppenbarligen för sen och kan därför inte tas upp till sakprövning.

- 32 Sökanden har understrukit att DAFSE meddelade denna de omtvistade besluten den 28 januari 1997, vilket innebär att tidsfristen för att väcka talan om ogiltigförklaring i enlighet med artikel 173 femte stycket i fördraget började löpa först den dagen. En talan som väcktes den 27 mars 1997 uppfyller under sådana omständigheter uppenbarligen de krav som gäller ifråga om tidsfrist enligt artikel 173 femte stycket i fördraget.

Förstainstansrättens bedömning

- 33 I artikel 173 femte stycket i fördraget fastställs tidsfristen för att väcka talan om ogiltigförklaring till två månader från den dag då åtgärden offentliggjordes eller delgavs sökanden eller, om så inte skett, från den dag då denne fick kännedom om åtgärden, allt efter omständigheterna. Denna frist skall för övrigt förlängas i enlighet med artikel 102.2 i rättegångsreglerna med tio dagar med hänsyn till avstånd, då sökanden som i detta fall är etablerad i Portugal.

- 34 De omtvistade besluten är inte riktade till sökanden. Dessa riktades till Republiken Portugals myndigheter (artikel 4 i vart och ett av besluten), i detta fall DAFSE. Sökanden är likväl direkt och personligen berörd av ovannämnda beslut i den mening som avses i artikel 173 fjärde stycket i fördraget, eftersom de innebär att sökanden berövas en del av det finansiella stödet från ESF som ursprungligen hade beviljats den, utan att de portugisiska myndigheterna har en egen behörighet att göra en skönsmässig bedömning i detta avseende (se i synnerhet domstolens dom av den 7 maj 1991 i mål C-291/89, Interhotel mot kommissionen, REG 1991, s. I-2257, punkt 13, och av den 4 juni 1992 i mål C-157/90, Infortec mot kommissionen, REG 1992, s. I-3525, punkt 17).

- 35 Det är i detta fall fråga om att granska huruvida sökanden, såsom kommissionen har påstått, har väckt förevarande talan mer än två månader och tio dagar efter det att den erhöll kännedom om de omtvistade besluten, då dessa delgavs DAFSE, till vilka de var riktade, och inte offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

- 36 Även om kommissionen bifogade kopior av de två omtvistade besluten som bilaga till den svarsinlaga som den ingav den 18 december 1996 i mål T-145/95 (se ovan punkt 20) har den emellertid inte visat att sökanden faktiskt erhållit kännedom om de omtvistade besluten och deras innehåll den 7 januari 1997, eller ens den 10 januari 1997 (se ovan punkt 31). Det är i detta avseende inte tillräckligt att åberopa den dag då förstainstansrättens kansli sände svarsinlagan och dess bilagor till den person som endast med avseende på mål T-145/95 i enlighet med artikel 44.2 i rättegångsreglerna hade fått i uppdrag att ta emot delgivning riktad till sökanden. Man kan av denna omständighet inte dra slutsatsen att sökanden faktiskt erhållit kännedom om de omtvistade besluten och deras innehåll i den mening som avses i artikel 173 femte stycket i fördraget, vilket skulle innebära att fristen, om vilken föreskrivs i denna bestämmelse, för att inleda ett nytt förfarande i stället för det som avser mål T-145/95 började löpa, och detta gäller även om det nya förfarandet skulle avse samma parter.
- 37 Därför skall de dagar som sökanden erhållit exakt kännedom om vem som har fattat de omtvistade besluten samt deras innehåll och motivering på så sätt att denna kan använda sig av sin rätt att väcka talan (se domstolens dom av den 5 mars 1980 i mål 76/79, Könecke mot kommissionen, REG 1980, s. 665, punkt 7, och av den 6 december 1990 i mål C-180/88, Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie mot kommissionen, REG 1990, s. I-4413, punkt 22) anses vara den 28 januari 1997 och den 4 februari 1997 (se punkterna 22 och 24 ovan). Det första datumet är det datum som sökanden medger att den erhöll en kopia av de omtvistade besluten från DAFSE. Det andra datumet är det datum då sökanden ingav yttrande angående påståendet att det saknas anledning att döma i saken i kommissionens svarsinlaga i mål T-145/95, till vilken kopior av de omtvistade besluten hade bifogats.
- 38 Av detta följer att förevarande talan väcktes inom den frist om två månader som föreskrivs i artikel 173 femte stycket i fördraget jämte tio dagar med hänsyn till avstånd, efter det att sökanden hade erhållit kännedom om de omtvistade besluten.
- 39 Förevarande talan kan således tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

- 40 Sökanden har i huvudsak åberopat fyra grunder avseende för det första att tillämpliga bestämmelser har överträtts till följd av det andra intyget som DAFSE utfärdade, för det andra överträdelse av artikel 190 i fördraget, för det tredje maktmissbruk och för det fjärde att sökandens rätt till försvar inte har iakttagits.

Den första grunden: Tillämpliga bestämmelser har överträtts till följd av det andra intyget som DAFSE utfärdade

Parternas argument

- 41 Sökanden har gjort gällande att det andra intyget som DAFSE utfärdade den 9 september 1994 avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten av de utgifter som ingavs till stöd för begäran om slutlig utbetalning av de två finansiella stöden från ESF var behäftat med bristfälligheter, för att bestrida att de omtvistade besluten som fattades med stöd av nämnda intyg var rättsenliga.

- 42 Denna grund omfattar tre delar.

— Den första delgrunden

- 43 Sökanden har invänt att DAFSE saknade behörighet av tidsmässiga skäl. Denna kunde inte genom ett andra faktiskt och räkenskapsmässigt intyg ändra det intyg som i enlighet med artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 utfärdades den 30 oktober 1989. Enligt artikel 1.2, artikel 4 samt artikel 6.1 och 6.2 i beslut 83/673 skall intyg

avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten av utgifterna i mottagarens begäran om utbetalning av ett finansiellt stöd från ESF ske inom tretton månader från det att den åtgärd som finansieras slutförts. I detta fall slutförde emellertid sökanden de åtgärder som finansieras genom de två finansiella stöden från ESF i slutet av år 1989. Det andra intyget som DAFSE utfärdade år 1994, utfärdades således uppenbarligen efter det att den tidsfrist som föreskrivs i dessa bestämmelser hade löpt ut.

- 44 Sökanden har i sin replik tillagt att kommissionen inte nu kan försöka berättiga det andra intyget med det argumentet att DAFSE redan den 25 januari 1990 hyste tvekan i fråga om den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten av de utgifter som bifogades begäran om utbetalning. Sökanden har påpekat att om DAFSE var tveksam oktober 1989 då den utfärdade det första intyget skulle den ha kunnat underätta sökanden om detta den 2 februari 1990, vilket den inte gjorde. Sökanden har för övrigt påpekat att det i DAFSE:s skrivelse av den 2 februari 1990, genom vilken sökanden underrättades om det första intyget, inte preciserades att denna hade genomförts med något som helst förbehåll.
- 45 Sökanden har i sin replik även påpekat att de utgifter som kommissionen har ifrågasatt i sin svarsinlaga avser tjänster som har fastställts föreligga med stöd av handlingar som härrör från två andra företag. Eftersom dessa tjänster har tillhandahållits av dessa två företag och då fakturorna har betalats av sökanden, anser denna att eventuella oegentligheter i dessa handlingar inte kan tillskrivas sökanden.
- 46 Kommissionen bestrider sökandens tolkning av de tillämpliga bestämmelserna.
- 47 Kommissionen har för det första påpekat att det i artikel 6.1 i förordning nr 2950/83 inte föreskrivs någon frist för att minska ett finansiellt stöd från ESF och att det i artikel 7 i samma förordning inte heller föreskrivs om någon frist

inom vilken de kontroller som den föreskriver om skall företas. Denna situation återspeglar i själva verket gemenskapslagstiftarens avsikt att en minskning av ett stöd eller en kontroll av en misstänkt oegentlighet inte skall underställas en frist.

48 Kommissionen har vidare påpekat att även om portugisiska staten den 30 oktober 1989 intygade att innehållet i den begäran om slutlig utbetalning av finansiellt stöd från ESF som sökanden hade ingivit var faktiskt och räkenskapsmässigt riktig, hade den ingenjör vid DAFSE som hade ansvar för ärendet i informationsmeddelandet av den 27 oktober 1989 likväl föreslagit att en revision av ifrågavarande projekt skulle ske med anledning av de brister som man hade konstaterat föreligga. Kommissionen har av detta dragit slutsatsen att de faktiska och räkenskapsmässiga uppgifter som förekommer i begäran om slutlig utbetalning av stödet intygades av DAFSE med visst förbehåll, för att skydda sökandens intressen, vilken annars skulle ha förlorat rätten till utbetalning av stödet från kommissionen, även om de misstänkta oegentligheterna inte skulle komma att bekräftas i ett senare skede. Den har tillagt att DAFSE den 25 januari 1990 begärde att IGF skulle genomföra en kontroll av ifrågavarande handlingar.

49 Kommissionen har slutligen understrukit att sökanden mycket väl kände till varför DAFSE var tveksam till huruvida vissa utgifter var stödberättigande, eftersom den den 26 januari 1994 hade erhållit kännedom om resultaten av de kontroller som hade genomförts på DAFSE:s initiativ och hade haft möjlighet att kommentera dessa. Sökanden kunde vid detta tillfälle ändå inte bestrida att den analys som resultaten av denna revision innehöll var korrekt och kunde inte förete någon bevisning som påverkade dessa slutsatser. Kommissionen har just citerat vissa delar av revisionsrapporten som avser de tjänster som har tillhandahållits av och de handlingar som härrör från de två företag som sökanden har kontaktat för att genomföra de åtgärder som finansieras inom ramen för sökandens två projekt. Den har konstaterat att sökanden inom ramen för förevarande talan inte har bestridit den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten avseende den kritik som framförs i sammanfattningen av denna revision.

— Den andra delgrunden

50 Sökanden har hävdatt att DAFSE har överskridit de befogenheter som den genom artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 och artikel 2.1 d i den portugisiska lagen num-

mer 37/91 har tilldelats i detta sammanhang. Dessa bestämmelser begränsar DAFSE:s behörighet till att intyga den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten av uppgifterna i begäran om slutlig utbetalning av det finansiella stödet från ESF. DAFSE hade endast rätt att utöva sin behörighet att intyga den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten då begäran om slutlig utbetalning översändes. I detta fall rörde emellertid DAFSE:s andra intyg avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten, om vilket sökanden underrättades i skrivelse av den 9 september 1994, andra uppgifter än de som översändes i samband med det första intyget den 30 oktober 1989. Återkallelsen av det första intyget som blev följden av det andra intyget är således av denna anledning rättsstridig. Sökanden har även framhållit den verkan som DAFSE:s intyg avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten hade på det nationella finansiella stödet i enlighet med relevanta bestämmelser i den portugisiska lagstiftningen och har betonat den omständigheten att detta intyg ger en rätt till utbetalning av det nationella stödet.

- 51 Kommissionen har svarat att DAFSE:s intyg avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten i enlighet med artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 inte innebär att detta organ inte senare kan granska begäran om slutlig utbetalning och, för det fall detta skulle vara nödvändigt, inge en justerad begäran om utbetalning till kommissionen. Medlemsstatens skyldighet att utfärda intyg skall ses dels mot bakgrund av att man eftersträvar att undvika en oegentlig användning av ESF:s stöd, dels att medlemsstaten har ett subsidiärt ansvar för betalningen av ett stöd som har använts på ett oegentligt sätt, i enlighet med artikel 6.2 i förordning nr 2950/83. Genom att under år 1994 utfärda ett definitivt intyg angående begäran om slutlig utbetalning efter det att de oegentligheter som hade upptäckts avseende genomförandet av åtgärderna hade korrigerats utfärdade DAFSE således inte en ny rättsakt genom vilken det första intyget av den 30 oktober 1989 ogiltigförklarades.
- 52 De utgifter som medlemsstaten inte intygar utesluts inte heller från kommissionens bedömning, då det i artikel 7.3 i förordning nr 2950/83 föreskrivs att "medlemsstaterna skall ställa handlingar som styrker intyget i artikel 5.2 och 5.4 till kommissionens förfogande". För övrigt har förstainstansrätten i dom av den 13 december 1995 i mål T-85/94 (122), kommissionen mot Branco (REG 1995, s. II-2993, punkterna 23 och 24), erinrat om att det är kommissionen som fattar beslut i fråga om

begäran om slutlig utbetalning och det är den — och endast den — som är behörig att nedsätta ett finansiellt bidrag från ESF i enlighet med artikel 6.1 i förordningen och att det är kommissionen som i förhållande till mottagaren av ett stöd från ESF bär det rättsliga ansvaret för det beslut genom vilket stödet sätts ned, oavsett om denna nedsättning har blivit föreslagen av den berörda nationella myndigheten eller inte.

- 53 Vad avser verkan av intyget för det nationella stödet har kommissionen påpekat att det i detta fall inte har utbetalats något sådant, då det behöriga nationella organet redan då hyste tvivel om huruvida vissa utgifter var korrekta. För övrigt anser kommissionen att även om utbetalningen av det nationella stödet redan hade företagits, skulle detta inte ha givit sökanden några rättigheter enligt portugisisk nationell rätt.

— Den tredje delgrunden

- 54 Sökanden har påpekat att DAFSE har tillämpat kriteriet "rimlighet" och "god finansiell förvaltning" då den utfärdade det andra intyget avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten, om vilket denna underrättades den 9 september 1994. DAFSE hade emellertid för det första inte behörighet att tillämpa ett sådant kriterium då den utfärdade intyget avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten och för det andra tillämpades detta kriterium inte med avseende på det första intyget av den 30 oktober 1989.

- 55 Sökanden har understrukit att DAFSE aldrig har kritiserat den för att de utgifter som uppges i ansökningarna om utbetalning från år 1989 inte faktiskt har uppkommit eller bokförts och har åberopat att det föreligger en behörighetsfördelning mellan kommissionen och DAFSE, för att på så sätt förklara att den senare endast är ansvarig för att kontrollera huruvida de uppgifter som förekommer i begäran om utbetalning är korrekta samt om de är bokförda på ett korrekt sätt. Sökanden har dragit slutsatsen att DAFSE inte har behörighet att företa någon kontroll i efterhand av huruvida beslutet om att godkänna ett finansiellt stöd från ESF har iakttagits, a fortiori med avseende på kriteriet avseende "rimlighet" och "god finansiell

förvaltning”. Med hänsyn till att förvaltningen av ESF såsom ett medel för gemenskapernas politik avseende sysselsättning och yrkesutbildning sker på ett självständigt sätt och med hänsyn till behovet av en enhetlig tillämpning av gemenskapsrätten och i synnerhet till de villkor som har fastställts i beslutet om godkännande av en ansökan om finansiellt stöd från gemenskapen, är det endast kommissionen som har behörighet att bedöma huruvida dessa villkor är uppfyllda.

- 56 DAFSE skall då den utfärdar ett intyg avseende faktiska och räkenskapsmässiga omständigheter antingen fastställa att de uppgifter som mottagaren har givit in är faktiskt och räkenskapsmässigt riktiga och följaktligen intyga dem eller fastställa att de är faktiskt och räkenskapsmässigt oriktiga och följaktligen neka till att intyga dem. DAFSE kan under alla omständigheter inte göra en värdering av de uppgifter som den har att intyga. I själva verket förklaras de skillnader som har konstaterats föreligga mellan det intyg som utfärdades den 2 februari 1990 och det som utfärdades den 9 september 1994 av att kriteriet avseende ”rimlighet” och ”god finansiell förvaltning” har tillämpats.
- 57 Sökanden har för övrigt påpekat att DAFSE inte definierade det ovannämnda kriteriet före det att det tillämpades med anledning av det andra intyget och att den inte hade nämnt det i samband med det första intyget.
- 58 Kommissionen har replikerat att minskningen av det finansiella stödet från ESF inte endast har skett med tillämpning av kriteriet ”rimlighet” och ”god finansiell förvaltning”, utan även med anledning av att vissa andra villkor i besluten om godkännande av ansökningarna om stöd inte har uppfyllts. Ifrågavarande kriterium förekommer för övrigt bland de villkor som uppställs i dessa sistnämnda beslut. Sökanden har genom att underteckna att den accepterar beslutet om godkännande på så sätt åtagit sig att använda det stöd som har beviljats i enlighet med gällande nationella och gemenskapsrättsliga bestämmelser. Såväl ifrågavarande nationella som gemenskapsrättsliga bestämmelser föreskriver emellertid just att kriterier avseende god finansiell förvaltning skall tillämpas.

- 59 I artikel 7 i förordning nr 2950/83 föreskrivs att en kontroll av innehållet i en begäran om slutlig utbetalning kan genomföras och att medlemsstaten skall bistå kommissionen vid kontrollerna, utan att detta påverkar de kontroller som genomförs av medlemsstaten själv.

Förstainstansrättens bedömning

- 60 Före det att de tre delarna av den första grunden skall prövas och för att möjliggöra denna prövning är det nödvändigt att avgöra karaktären och räckvidden av det faktiska och räkenskapsmässiga intyget i den mening som avses i ifrågavarande gemenskapsrättsliga bestämmelser.

— Karaktären och räckvidden av det faktiska och räkenskapsmässiga intyget

- 61 Artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 som är den enda bestämmelse i vilken det föreskrivs om intyg avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten av innehållet i begäran om slutlig utbetalning, lyder som följer:

”En begäran om slutlig utbetalning skall innehålla en detaljerad rapport om verksamhetens innehåll och resultat samt finansiella aspekter av densamma. Den berörda medlemsstaten skall intyga den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten av innehållet i en begäran om betalning”.

- 62 Det intyg som det är fråga om i artikel 5.2 i samma förordning rör endast ett eventuellt andra förskott som kan utbetalas med högst 30 procent och avser genomförandet av hälften av åtgärderna, under de villkor som föreskrivs i beslutet om godkännande.

- 63 I artikel 7.3 i förordning nr 2950/83 föreskrivs för övrigt att medlemsstaterna skall ställa ”handlingar som styrker intyget i artikel 5.2 och 5.4 till kommissionens förfogande”.
- 64 Däremot nämns detta intyg varken i beslut 83/16 eller 83/673, även om det hänvisas till det i bilaga 2 till detta senare beslut, vilken innehåller ett exemplar av den blankett som mottagaren skall fylla i för att erhålla den slutliga utbetalningen.
- 65 I artikel 6.1 och 6.2 i beslut 83/673 preciseras däremot

”Medlemsstaternas ansökningar om utbetalningar måste nå kommissionen inom 10 månader från den dag då den berörda åtgärden slutförts. Ingen utbetalning skall göras för stöd om denna ansökning lämnas in efter att denna tidsfrist gått ut.

Förskott måste betalas tillbaka när kostnaderna för åtgärden i fråga inte kan rättfärdigas på den blankett som beskrivs i bilaga 2 inom tre månader efter det att den 10-månadersperiod som fastställs i punkt 1 gått ut.”

- 66 Blanketten i bilaga 2 är den som mottagaren av stödet lämnar in till medlemsstaten så att denna kan utfärda det intyg som föreskrivs i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 (se ovan punkt 64).

- 67 Det intyg som det är fråga om i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 består således i att kontrollera den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten av de uppgifter som har ingivits till stöd för begäran om slutlig utbetalning av ett stöd och som inlämnats av mottagaren av detta stöd. En ruta på blanketten i bilaga 2 till beslut 83/673 är speciellt avsedd för detta.
- 68 Då mottagaren lämnar in en begäran om slutlig utbetalning av det finansiella stödet från ESF till en medlemsstats behöriga myndigheter kan dessa vidta tre olika åtgärder. De kan översända begäran såsom den är och intyga den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten av samtliga de utgifter som har angivits. De kan även översända denna ansökan till kommissionen och precisera att de intygar den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten av endast en del av de uppgifter som har angivits, såsom DAFSE gjorde i detta fall den 30 oktober 1989. De kan slutligen underlåta att vidta någon åtgärd, med risk för att mottagarens rätt att erhålla det belopp som ännu inte har utbetalats av det stöd från gemenskapen som denne har beviljats förverkas, för det fall medlemsstatens nationella myndigheters passivitet sträcker sig längre än den frist som med avseende på detta föreskrivs i artikel 6.1 i beslut 83/673. Såsom sökanden har hävdats utgör således den omständigheten att det inte har utfärdats något intyg om den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten av en utgift ett slutgiltigt beslut om finansieringen, eftersom befogenheten att utfärda ett intyg enligt artikel 5.4 skall utövas inom en viss frist.
- 69 Vad avser räckvidden av detta intyg avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten skall det först konstateras att det intyg som medlemsstaten utfärdar inte befriar den från övriga skyldigheter som den har att uppfylla enligt tillämpliga gemenskapsrättsliga bestämmelser.
- 70 Även om den redan har utfärdat det intyg som avses i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83, är den fortfarande bunden av artikel 2.2 i beslut 83/516, enligt vilken

”De berörda medlemsstaterna skall garantera att åtgärderna genomförs framgångsrikt...”.

- 71 Den är även fortfarande bunden av artikel 7 i beslut 83/673, i vilken föreskrivs följande:

”Om förvaltningen av en åtgärd för vilken stöd har beviljats är föremål för en undersökning på grund av misstänkta oegentligheter, skall medlemsstaten utan dröjsmål meddela kommissionen detta.”

- 72 De skyldigheter som följer av dessa bestämmelser är inte på något sätt begränsade i tiden och skall tolkas på så sätt att de gäller under hela förvaltningen av en åtgärd som finansieras av ESF. Perioden mellan det att medlemsstaten inger den begäran om slutlig utbetalning av finansiellt stöd som mottagaren av det ovan nämnda stödet har ingivit och det tillfälle då kommissionen fattar ett beslut kan emellertid inte anses falla utanför ramen för förvaltningen av en sådan åtgärd, som anges i artikel 7 i beslut 83/673. Det framgår för övrigt att medlemsstaten anses vara kommissionens motpart såväl i artikel 5.5 i förordning nr 2950/83, enligt vilken ”kommissionen underrättar samtliga berörda parter då utbetalningen sker”, som i artiklarna 6 och 7 i samma förordning, i vilka det föreskrivs om det förfarande som skall följas då kommissionen konstaterar att villkoren för beviljande inte har iakttagits eller då den önskar genomföra vissa kontroller med anledning av en begäran om utbetalning. Dessa omständigheter bekräftar således att medlemsstaten fortfar att vara bunden av vissa skyldigheter efter det att den har utfärdat intyget avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83. Det skall slutligen understrykas att det i artikel 7 i beslut 83/673 inte på något sätt anges att de oegentligheter som medlemsstaterna skall meddela kommissionen omedelbart då misstanke om detta uppkommer, nödvändigtvis skall anta formen av ett bedrägeri, och sökanden kan därför inte påstå, såsom sökandens svar på en fråga ställd av förstainstansrätten under förhandlingen verkar antyda, att den omständigheten att oegentligheterna eventuellt inte är ett bedrägeri befriar medlemsstaterna från den skyldighet som de på så sätt har ålagts.

- 73 Det skall för övrigt erinras om att enligt domstolens rättspraxis är det endast kommissionen som har behörighet att minska det stöd från gemenskapen som utges genom ESF (se domstolens dom av den 24 oktober 1996 i mål 32/95 P, kommissionen mot Lisrestal m. fl., REG 1996, s. I-5373, punkt 29, och domen i det ovan-

nämnda målet kommissionen mot Branco, punkt 23). Hur kommissionen utövar denna exklusiva behörighet kan inte vara beroende av det intyg som avses i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83. Kommissionen har möjlighet att minska ett stöd från gemenskapen även om medlemsstaten intygar den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten av samtliga de uppgifter som har angivits till stöd för begäran om slutlig utbetalning. Det fastställs inte någon särskild frist i förordningen för när denna behörighet skall utövas.

- 74 Med hänsyn till att medlemsstaten i enlighet med artikel 2.2 i beslut 83/516 skall garantera att åtgärderna genomförs framgångsrikt och medlemsstatens skyldighet att meddela kommissionen om misstänkta oegentligheter i enlighet med artikel 7 i beslut 83/673 skall följaktligen det intyg som avses i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 anses som en handling som utfärdas med förbehåll av medlemsstaten. En annan tolkning skulle påverka den ändamålsenliga verkan av artikel 7 i beslut 83/673, i vilken medlemsstaten uppmanas att meddela oegentligheter som rör förvaltningen av åtgärder som skall finansieras genom ESF.

— Den första delgrunden

- 75 Det framgår av föregående överväganden att sökanden inte kan göra gällande att DAFSE saknade behörighet av tidsmässiga skäl att utfärda de kontrollhandlingar som nämns i dess skrivelse av den 9 september 1994. För det första kan dessa rättsakter inte anses som ett andra faktiskt och räkenskapsmässigt intyg i den mening som avses i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83. Det är i själva verket fråga om uppgifter som det åligger Republiken Portugals behöriga myndigheter att utföra inom ramen för genomförandet av det finansiella stödet från ESF i enlighet med artikel 2.2 i beslut 83/516 och artikel 7 i beslut 83/673. Såsom kommissionen har framhållit utan att sökanden har bestridit detta antyder de tekniska rapporter som upprättades den 25 januari 1990 av den del av personalen vid DAFSE med ansvar för att granska begäran om slutlig utbetalning av stödet att man redan misstänkte oegentligheter vid den tidpunkten. Det enda faktiska och räkenskapsmässiga intyg

som har utfärdats i samband med detta ärende och som motsvarar kravet i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 är den rättsakt till vilken DAFSE hänvisar i sin skrivelse av den 2 februari 1990. Detta intyg motsvarar för övrigt det krav som avser tidsfrist som fastställs i artikel 6.1 i beslut 83/673, vilket sökanden har medgivit.

- 76 Den omständigheten att DAFSE inte underrättade sökanden om de misstankar om oegentligheter som den hyste avseende dess begäran om slutlig utbetalning av stödet då den underrättade sökanden den 2 februari 1990 om att ett intyg skulle utfärdas, påverkar inte frågan om huruvida de omtvistade besluten är rättsenliga, då artikel 7 i beslut 83/6732 inte på något sätt föreskriver att medlemsstaten eller kommissionen omedelbart skall underrätta mottagaren om att det råder tveksamhet om huruvida de uppgifter som har ingivits till stöd för en begäran om slutlig utbetalning av ett stöd är korrekta. Det är inte heller av vikt att det i DAFSE:s skrivelse av den 2 februari 1990 inte formellt nämns att intyget avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten utfärdades den 30 oktober 1989 med förbehåll. Det framgår i själva verket av tillämpliga bestämmelser att ett intyg som har utfärdats i enlighet med artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 inte befriar den berörda medlemsstaten från övriga skyldigheter enligt dessa bestämmelser.
- 77 Det skall vidare påpekas att de två intygen som avses i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 inte på något sätt nämns i de omtvistade besluten. Det enda intyg av detta slag till vilket det hänvisas (tredje övervägandet) är det som utfärdades den 30 oktober 1989. Även om DAFSE vid ett flertal tillfällen hänvisar till ett intyg [certificação] i skrivelsen av den 9 september 1994, nämner den inte artikel 5.4 i förordning nr 2950/83.
- 78 Slutligen är det så att det inte har fastställts någon särskild frist i de gemenskapsrättsliga bestämmelserna varken avseende medlemsstatens skyldighet att meddela kommissionen om misstänkta oegentligheter eller avseende kommissionens behö-

righet att minska ett stöd från ESF (se ovan punkterna 71 och 72). Även om det skulle vara så att denna skyldighet skall iaktas och att denna behörighet skall utövas inom en rimlig frist är det följaktligen tillräckligt att påpeka att sökanden i detta fall inte har påstått att den tid som förflöt mellan de olika beslut som DAFSE och kommissionen fattade var orimlig och att den tiden därmed i sig påverkade de omtvistade beslutens rättsenlighet, även om sökanden nämner dessa olika tidsperioder.

79 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på den första delgrunden.

— Den andra delgrunden

80 Det följer även av övervägandena avseende karaktären och räckvidden av det faktiska och räkenskapsmässiga intyget att då DAFSE företog vissa kompletterande undersökningar och vissa kontroller överskred den inte den behörighet som de gemenskapsrättsliga bestämmelserna tilldelar medlemsstaterna med avseende på förvaltningen av prövningen av en begäran om slutlig utbetalning av ett finansiellt stöd från ESF. Tvärtom visar dess handlande att den har uppfyllt sina skyldigheter enligt dessa bestämmelser, i synnerhet enligt artikel 7 i beslut 83/673 (se ovan punkt 71).

81 Då de rättsakter som DAFSE utfärdade efter att den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten hade intygats den 30 oktober 1989 inte är att jämställa med ett intyg i den mening som avses i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 kan man för övrigt inte hävda att den vid detta tillfälle överskred sin behörighet i fråga om intyg.

82 Slutligen saknas anledning att besvara sökandens argument att den portugisiska lagstiftningen har överträtts, då det inte ankommer på förstainstansrätten att pröva följderna av ett intyg med avseende på betalningen av ett nationellt stöd med beaktande av bestämmelser i nationell rätt.

83 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på den andra delgrunden.

— Den tredje delgrunden

84 Det skall prövas huruvida, såsom sökanden har påstått, ett ytterligare kriterium avseende ”rimlighet” och ”god finansiell förvaltning” har tillämpats med avseende på sökanden vid prövningen av dess begäran om slutlig utbetalning, vilket är ett villkor som enligt sökanden inte ingick bland de som uppställdes i besluten om godkännande av ifrågavarande stöd.

85 Med beaktande av karaktären och räckvidden av det faktiska och räkenskapsmässiga intyget som avses i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83, är det inte av vikt att för bedömningen av huruvida tillämpningen av ifrågavarande kriterium är rättsenligt veta om detta var föremål för en särskild granskning i samband med att den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten intygades av DAFSE den 30 oktober 1989. Med hänsyn till den behörighet som de har tilldelats i fråga om granskning och kontroll måste såväl medlemsstaten som kommissionen ha behörighet att påtala att mottagaren inte har uppfyllt de villkor som uppställdes då det finansiella stödet från gemenskapen godkändes, oberoende av om det rör sig om ett bedrägeri.

86 Det framgår av den förklaring om accept av besluten om att bevilja stödet som sökanden undertecknade att denna åtog sig att iaktta tillämpliga nationella och gemenskapsrättsliga bestämmelser enligt följande:

”1. Härmed intygas att det stöd som har beviljats kommer att användas i enlighet med tillämpliga nationella och gemenskapsrättsliga bestämmelser och i enlighet

med beslutet om godkännande, i samband med genomförandet av de åtgärder som avses i ovannämnda ärende, vad avser i synnerhet typ av utbildning, yrken, antal kurstimmar och faktiska utsikter för anställning ...”.

87 Det är emellertid så att såväl portugisisk rätt som gemenskapsrätten underställer användningen av offentliga medel ett krav på en god finansiell förvaltning. Kommissionen har i denna fråga, utan att sökanden har bestridit detta trots de frågor som förstainstansrätten ställde under förhandlingen, framhållit de bestämmelser i portugisisk rätt som har utfärdats i enlighet med beslut 6/88 fattat av ministeriet för arbetsmarknadspolitik och yrkesutbildning och artikel 2 första stycket i rådets förordning (Euratom, EKSG, EEG) nr 610/90 av den 13 mars 1990 om ändring av budgetförordningen av den 21 december 1977 för Europeiska gemenskapernas allmänna budget (EGT L 70, s. 1).

88 De oegentligheter som har påpekats i de omtvistade besluten, i motsats till vad sökanden har hävdats, har således inte fastställts med tillämpning av ett kriterium som inte förekom bland de villkor som gällde för beviljande av betalningen av nämnda stöd. Tillämpningen av kriteriet avseende ”rimlighet” och ”god finansiell förvaltning”, som endast innebär att man kontrollerar att de utgifter som mottagaren påstår sig ha haft på ett korrekt sätt motsvarar de tjänster för vilka de har utgivits, omfattas tvärtom fullständigt av den kontroll som medlemsstaten skall utföra utöver själva intyget avseende den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten, i enlighet med artikel 7 i beslut 83/673, när den misstänker oegentligheter, oavsett om det är fråga om ett bedrägeri eller inte (se ovan punkt 71).

89 Vad avser frågan huruvida de oegentligheter som sökanden påstås vara ansvarig för verkligen förelåg, hänvisas i de omtvistade besluten till meddelandet till sökanden den 26 januari 1994 om resultaten av den kontroll som IGF företog och till de yttranden som sökanden ingav den 24 februari 1994.

- 90 Såsom kommissionen har understrukit i sin svarsinlaga anges det i punkt 3.3 tredje stycket i dessa kontrollresultat att

”Den undersökning av RSP:s och DEPRON:s register som IGF har företagit har lett till att det har uppstått allvarliga tvivel rörande såväl DEPRON:s trovärdighet som huruvida de handlingar som har upprättats är tillförlitliga, då följande omständigheter har konstaterats föreligga:

- a) Avsaknad av samstämmighet mellan de tjänster som har fakturerats och de tjänster som har tillhandahållits.
- b) En betydande skillnad mellan de belopp som har fakturerats och de utgifter som ligger till grund för denna fakturering.
- c) Underlåtenhet att uppge namnet på de personer som tillhandahåller tjänsterna samt avsaknad av objektiva uppgifter som gör det möjligt att bedöma huruvida tjänsterna faktiskt har tillhandahållits och huruvida ifrågavarande belopp stämde överens med dessa.”

- 91 I punkt 4 i samma handling hänvisas det vidare till den kontroll av DEPRON:s register som IGF företog med anledning av DAFSE:s begäran av den 5 september 1991. Efter den kontrollen konstaterades att de utgifter som styrktes genom DEPRON:s fakturor och kvitton berättigade ett stöd, såsom kommissionen även har understrukit i sin svarsinlaga.

- 92 Sökanden har emellertid varken i yttrandet av den 24 februari 1994 eller inom ramen för det skriftliga förfarandet på något sätt bestridit att påståendena var riktiga eller att slutsatserna i IGF:s kontrollresultat var korrekta, utan har nöjt sig med att dels förklara bakgrunden till dess förhållande till RSP och att den inte stod

i något rättsligt förhållande till DEPRON utöver de affärskontakter som det upprättat med det företaget, dels att understryka att den hade betalat de fakturor som detta hade översänt.

93 Sökanden kan i detta avseende varken åberopa att man har upptäckt oegentligheter vad avser de tjänster som har tillhandahållits av ett företag, vars fakturor den för övrigt har betalat, eller att de utgiftsgränser som har godkänts i beslutet om beviljande av stödet har iakttagits, för att undandra sig allt ansvar vad avser sådana oegentligheter. Eftersom sökanden ingav fakturorna för att styrka de utgifter som hade uppkommit för att genomföra ifrågavarande projekt, har eventuella oegentligheter som dessa är behäftade med, med nödvändighet återverkan på frågan huruvida nämnda utgifter är korrekta, och sökanden var tvungen att garantera att samtliga de utgifter som den hade begärt skulle beaktas vid beräkningen av det stödbelopp som den skulle erhålla var korrekta. Sådana oegentligheter är följaktligen sökanden ansvarig för.

94 Även om sökanden under förhandlingen har påstått att den har bestridit att de oegentligheter som har påpekats med anledning av de kontrollresultat som meddelades den 26 januari 1994 (med en inkonsekvent hänvisning till punkterna 13, 14, 16, 19, 22, 24, 29, 32 och 36 i sin ansökan) verkligen förelåg, skall det under alla omständigheter konstateras att det inte finns något stöd för detta påstående. De punkter i ansökan till vilka hänvisas gör det inte på något sätt möjligt att avgöra vilken typ av kritik och omfattningen av denna som sökanden påstår sig ha framfört med avseende på huruvida de oegentligheter som den påstås vara ansvarig för verkligen har förekommit. Sökandens påstående att de avtal som ligger till grund för fakturorna har ingivits till DAFSE och kommissionen för godkännande då den ursprungliga ansökan om beviljande av stöd ingavs har i detta avseende inte något stöd. Detta stämmer för övrigt inte med sökandens egna skrivelser. Det framgår av de två avtal som har bifogats yttrandet av den 24 februari 1994 angående IGF:s kontrollresultat (bilaga 3 till nämnda yttrande) att nämnda avtal slöts den 19 juli 1988, det vill säga efter det att beslutet om att bevilja stödet, vilka meddelades sökanden av DAFSE den 25 maj 1988, hade fattats av kommissionen (se ovan punkt 8).

95 Slutligen har kommissionen med rätta, utan att detta har bestridits av sökanden (se ovan punkt 90—92), påpekat att de oegentligheter som har framkommit under de

kontroller som IGF och DAFSE genomförde och som ledde till minskningen av ifrågavarande stöd, inte upptäcktes endast med tillämpning av kriteriet ”rimlighet” och ”god finansiell förvaltning”.

- 96 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på den tredje delen av den första grunden.
- 97 Talan kan därför inte vinna bifall på någon del av denna grund.

Den andra grunden: Överträdelse av artikel 190 i fördraget

Parternas argument

- 98 Sökanden har påstått att den omständigheten att DAFSE har tillämpat kriteriet avseende ”rimlighet” och ”god finansiell förvaltning” innebär att motiveringsskyldigheten i artikel 190 i fördraget har åsidosatts, eftersom detta kriterium inte hade fastställts i förväg och eftersom det inte användes då det första intyget utfärdades. Enligt sökanden ändrade DAFSE de bestämmelser genom vilka förfarandet avseende intyg reglerades och påverkade på så sätt de omtvistade beslutens begriplighet, vilket förhindrade sökanden att förstå den verkliga räckvidden av detta kriterium.
- 99 Sökanden har konstaterat att det föreligger en oklarhet, till och med en motsägelse, ifråga om de beslut som DAFSE och kommissionen har fattat i förevarande mål. De belopp med vilka stöden minskades var olika i de olika besluten utan att det lämnades någon förklaring till detta. Medan sökanden hade rätt att erhålla en betalning om 128 896 811 ESC enligt det första intyget, begärde DAFSE den 9 septem-

ber 1994 att den skulle återbetala 62 856 998 ESC, samtidigt som kommissionen genom de omtvistade besluten nu kräver att den skall återbetala 34 571 349 ESC.

100 Kommissionen har understrukit att sökanden inte har redovisat skälen till att den har gjort gällande bristande motivering av de omtvistade besluten. Den har likväl preciserat att det i övervägandena i besluten anges att de är baserade på resultaten av den kontroll som genomfördes på DAFSE:s begäran, att sökanden har underrettats om dessa resultat och skälen för dessa och att sökanden hade haft möjlighet att inge yttranden i detta avseende.

101 Kommissionen har bestridit att det föreligger en oklarhet, till och med en motsägelse, i fråga om de beslut som DAFSE meddelade och de omtvistade besluten i fråga om de belopp som sökanden hade att återbetala. Den skillnad som har konstaterats beror på att de första besluten i motsats till de andra besluten beaktade de belopp som skulle återbetalas som var hänförliga till det nationella stödet. Denna skillnad framgår av informationsmeddelandet av den 9 september 1994 från DAFSE. Dessutom har sökanden inte styrkt att det föreligger bristande motivering.

Förstainstansrättens bedömning

102 I enlighet med en fast rättspraxis skall det av den motivering som krävs enligt artikel 190 i EG-fördraget klart och tydligt framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att den som berörs kan få kännedom om skälen till den åtgärd som har vidtagits och så att domstolen kan utöva sin kontroll (se domstolens dom av den 15 april 1997 i mål C-22/94, *Irish Farmers Association m. fl.*, REG 1997, s. I-1809, punkt 39, och förstainstansrättens dom av den 14 juli 1997 i mål T-81/95, *Interhotel mot kommissionen*, REG 1997, s. II-1265, punkt 72, samt där nämnd rättspraxis). Omfattningen av denna skyldighet beror på ifrågasvarande rättsakts beskaffenhet samt på det sammanhang i vilket den har antagits.

- 103 Det skall i detta fall först erinras om att eftersom de rättsakter som DAFSE utfärdade år 1994 inte omfattas av ett faktiskt och räkenskapsmässigt intyg i den mening som avses i artikel 5.4 i förordning nr 2950/83 (se ovan punkt 75) kan den omständigheten att DAFSE tillämpade ett kriterium avseende "rimlighet" och "god finansiell förvaltning" inte ha ändrat bestämmelserna avseende intyget. De oegentligheter som har upptäckts vad avser genomförandet av de projekt som har finansierats av ESF är för övrigt inte alla en följd av tillämpningen av detta kriterium (se ovan punkt 95).
- 104 För övrigt hänvisas det i de omtvistade besluten uttryckligen till de olika skedena i förfarandet som har lett kommissionen till att minska det stöd som ursprungligen beviljades och att kräva återbetalning av en del av det förskott som har beviljats. I besluten anges de rättsakter som de behöriga portugisiska myndigheterna har antagit.
- 105 Då de inte preciserar att de skiljer sig i något avseende från dessa rättsakter, får man anse att innehållet i dessa omfattas av motiveringen till de omtvistade besluten, åtminstone i den mån som sökanden har haft möjlighet att erhålla kännedom om dessa.
- 106 I de omtvistade besluten nämns emellertid i synnerhet resultaten av den kontroll som IGF genomförde (fjärde övervägandet), att dessa resultat översändes till sökanden den 26 januari 1994 och att denna ingav yttrande den 24 februari 1994 (femte övervägandet). Det skall i detta avseende påpekas att sökanden faktiskt i inledningen till detta yttrande utan att vara tvetydig angav att avsikten just var att invända mot de resultat av IGF:s kontroll som översändes den 26 januari 1994.
- 107 I de omtvistade besluten preciseras för övrigt att de kontroller som genomfördes hade gjort det möjligt att fastställa att villkoren för att bevilja gemenskapsstöd inte hade iakttagits.

- 108 Kommissionen har slutligen utan att detta har bestridits understrukit att DAFSE den 16 maj 1994 begärde att sökanden skulle lämna vissa ytterligare förtydliganden, vilket sökanden gjorde den 26 maj 1994 (se ovan punkt 14).
- 109 Av detta följer att tillämpningen av det kriterium som sökanden har nämnt inte har inneburit att artikel 190 i fördraget har överträtts.
- 110 Vad avser den påstådda skillnaden avseende de belopp av det finansiella stödet från ESF som skall uppbäras eller återbetalas och som har meddelats sökanden under det förfarande som har lett till att de omtvistade besluten fattades, förklaras den antingen av vilket datum dessa belopp fastställdes eller av huruvida man beaktade de belopp att återbetala som var hänförliga till det nationella stödet.
- 111 För övrigt förekommer en motivering till denna skillnad i handlingar som i rimlig tid tillhandahölls sökanden.
- 112 Således redogör DAFSE:s skrivelse av den 2 februari 1990 för resultaten av det faktiska och räkenskapsmässiga intyget av den 30 oktober 1989 som ledde till att DAFSE intygade att samtliga de utgifter som hade angivits berättigade till stöd, med undantag för ett belopp om 6 491 845 ESC, både vad avser nationellt stöd och gemenskapsstöd.
- 113 För övrigt innehåller DAFSE:s skrivelse av den 9 september 1994 information till sökanden om följderna av de ytterligare kontroller som hade genomförts i mellantiden och underrättar denna om att den skall återbetala 29 052 034 ESC avseende ärende nummer 881311 P1 och 33 804 964 ESC avseende ärende nummer 880249 P3. I de handlingar som har bifogats denna skrivelse, som lyder under benämningen "Informação nr 1165/DSJ/DSAFEP/94" och "Informação nr 1166/DSJ/DSAFEP/94", preciseras att beloppen avser såväl återbetalning av det förskott som har beviljats i samband med gemenskapsstödet (15 978 619 ESC avse-

ende ärende nummer 881311 P1, enligt punkt 18 i bilaga 7 till svarsinlagen och 18 592 730 ESC avseende ärende nummer 880249 P3, enligt punkt 19 i bilaga 8 till svarsinlagen) som i samband med det nationella stödet (13 073 415 ESC avseende ärende nummer 881311 P1, enligt punkt 18 i bilaga 7 till svarsinlagen och 15 212 234 ESC avseende ärende nummer 880249 P3, enligt punkt 19 i bilaga 8 till svarsinlagen). De belopp, som dessa handlingar avser, som skall återbetalas av gemenskapsstödet är emellertid de belopp som kommissionen i de omtvistade besluten begärde att sökanden skulle återbetala (artikel 2 i respektive beslut). Enligt besluten, som endast avser gemenskapsstöd, skall sökanden återbetala 15 978 619 ESC avseende ärende nummer 881311 P1 och 18 592 730 ESC avseende ärende nummer 880249 P3.

- 114 Då det endast är kommissionen som har behörighet att minska ett finansiellt stöd från ESF (se ovan punkt 73), kan det inte föreligga någon motstridighet mellan DAFSE:s skrivelse av den 2 februari 1990 genom vilken den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten avseende begäran om utbetalning intygas och de omtvistade besluten i vilka sökanden anmodas att återbetala en del av förskottet med anledning av att stödet har minskats. Det skall under alla omständigheter påpekas att sökanden hade möjlighet att ta del av skälen till ändringarna efter det att den faktiska och räkenskapsmässiga riktigheten hade intygats av DAFSE den 30 oktober 1989 före det att de omtvistade besluten fattades och att dessa skäl även återgavs i de omtvistade besluten.
- 115 Mot bakgrund av vad som anförts ovan, kan talan inte vinna bifall på den andra grunden.

Den tredje grunden: Maktmissbruk

Parternas argument

- 116 Sökanden anser att det av de två omtvistade besluten framgår att det har förekommit maktmissbruk mot bakgrund av under vilka omständigheter de fattades.

- 117 Kommissionen har bestridit att det har förekommit maktmissbruk med anledning av att kriteriet ”rimlighet” och ”god finansiell förvaltning” har tillämpats. Den har i detta avseende hänvisat till sitt yttrande avseende den tredje delen av den första grunden.

Förstainstansrättens bedömning

- 118 Enligt en fast rättspraxis är en rättsakt resultatet av maktmissbruk endast om det på grundval av objektiva, relevanta och överensstämmande indicier verkar ha fattats uteslutande, eller åtminstone huvudsakligen, för att uppnå andra mål än de som åberopats eller för att kringgå ett förfarande som särskilt föreskrivs i fördraget för att behandla omständigheterna i det föreliggande fallet (se domstolens dom av den 13 november 1990 i mål C-331/88, Fedesa m. fl., REG 1990, s. I-4023, punkt 24 och förstainstansrättens dom av den 6 april 1995 i mål T-143/89, Ferriere Nord mot kommissionen, REG 1995, s. II-917, punkt 68).
- 119 Sökanden har i detta fall nöjt sig med att hänvisa till de omständigheter under vilka de omtvistade besluten fattades utan att precisera de särskilda omständigheter av vilka det skulle framgå att det har förekommit maktmissbruk.
- 120 Såsom sökandens argument är utformade kan talan inte vinna bifall på den tredje grunden.

Den fjärde grunden: Sökandens rätt till försvar har åsidosatts

Parternas argument

- 121 Sökanden har gjort gällande att dess rätt till försvar har åsidosatts dels till följd av att kriteriet avseende "rimlighet" och "god finansiell förvaltning" har tillämpats utan att detta har meddelats i förväg, dels på grund av att sökanden inte fick yttra sig vid kommissionen före det att denna fattade de omtvistade besluten.
- 122 Kommissionen har erinrat om att de två omtvistade besluten, vilket anges i övervägandena, är baserade på det intyg som DAFSE utfärdade. Den har tillagt att sökanden underrättades om detta intyg och om skälen för detta och att sökanden hade möjlighet att avge yttrande i detta avseende. Kommissionen har av detta dragit slutsatsen att rätten till försvar har iakttagits till fullo. Den har i synnerhet betonat att sökanden underrättades om revisionen i oktober 1991, att den erhöll en kopia av resultatet av denna revision i januari 1994, att den hade möjlighet att ta del av handlingarna i ärendet hos DAFSE och att avge yttrande vid två tillfällen, i februari och i maj 1994.

Förstainstansrättens bedömning

- 123 Enligt rättspraxis skall den rätt till försvar som mottagaren av ett finansiellt stöd från ESF har iakttagas då kommissionen minskar nämnda stöd (se i detta avseende domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Lisrestal m. fl., punkt 21—38).

- 124 Det skall i detta avseende för det första konstateras att det kriterium som sökanden har invänt mot, som avser "rimlighet" och "god finansiell förvaltning", omfattas av de villkor som uppställs i nationell rätt och av gemenskapsrätten, vilka sökanden har åtagit sig att uppfylla genom att formellt acceptera villkoren för beviljande av de två ifrågakvarande finansiella stöden från ESF före det att de omtvistade besluten fattades (se ovan punkt 86—88).
- 125 Dessutom tillämpades kriteriet av DAFSE och kommissionen i samband med den granskning som genomfördes inom ramen för en kontroll vars resultat meddelades sökanden och avseende vilken denna gavs möjlighet att yttra sig.
- 126 Därför har den omständigheten att det kriteriet tillämpades inte lett till att sökandens rätt till försvar har åsidosatts.
- 127 Vad avser för det andra sökandens rätt att yttra sig vid kommissionen före det att ett beslut om att minska ett finansiellt stöd från ESF fattats skall det understrykas att förstainstansrätten i dom av den 6 december 1994 i mål T-450/93, Lisrestal m. fl. mot kommissionen (REG 1994, s. II-1177, punkt 49), uppgav, utan att domstolen fastställde något annat i domen i det ovannämnda målet Lisrestal m. fl. mot kommissionen, vilken meddelades efter överklagande, att kommissionen inte kan fatta något beslut om att minska ett finansiellt stöd från ESF utan att innan dess ha berett dessa tillfälle, eller ha försäkrat sig om att dessa beretts tillfälle, att på ett ändamålsenligt sätt tillkännage sin ståndpunkt avseende den planerade minskningen.
- 128 Det framgår i detta fall emellertid av handlingarna i målet att DAFSE har hållit sökanden underrättad om de olika kontrollåtgärder som har företagits och om resultaten av dessa, samtidigt som den har givit sökanden möjlighet att avge yttrande. Sökanden har på så sätt meddelats det slutliga resultatet av de kontroller

som DAFSE genomförde i skrivelse av den 9 september 1994 och bilagorna till denna som DAFSE sände sökanden. Såsom det anges i de omtvistade besluten (femte övervägandet i respektive beslut) har sökanden för övrigt avgivit yttrande avseende resultaten av den kontroll som IGF genomförde på begäran av DAFSE (se ovan punkt 14).

- 129 Kommissionen har under sådana omständigheter på ett korrekt sätt uppfyllt sina skyldigheter att försäkra sig om att sökanden har beretts tillfälle att på ett ändamålsenligt sätt tillkännage sin ståndpunkt och har således iakttagit dennas rätt att yttra sig före det att ett beslut om att minska ett finansiellt stöd från ESF fattades i detta fall.
- 130 Av vad anförts ovan följer att talan inte kan vinna bifall på den fjärde grunden.
- 131 Talan skall följaktligen ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

- 132 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom sökanden har förlorat målet, skall denna förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, i enlighet med kommissionens yrkande.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

följande dom:

- 1) Talan ogillas.
- 2) Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.

Lindh

Lenaerts

Cooke

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 16 juli 1998.

H. Jung

P. Lindh

Justitiesekreterare

Ordförande